

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.

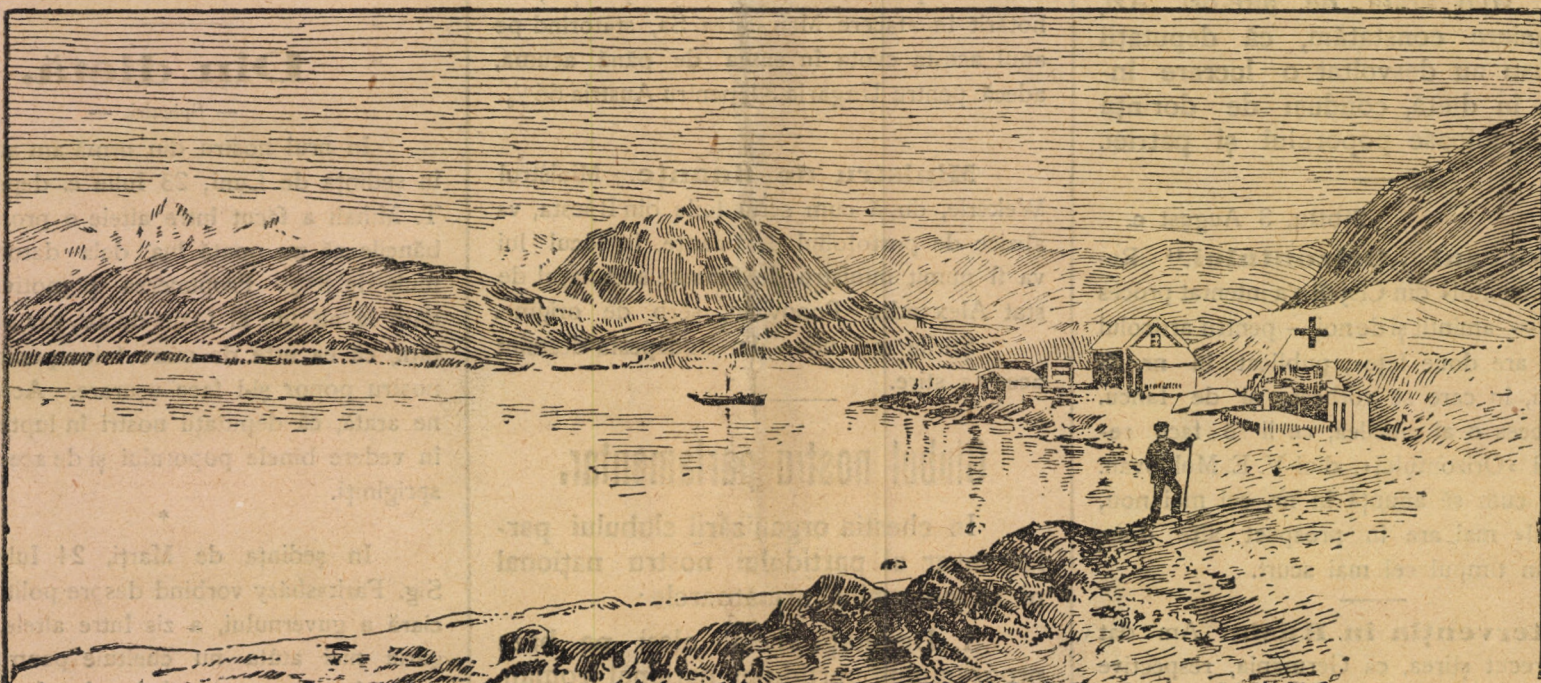
Are în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

La polul nordic.

Polul nordic al pământului este acel loc, pe care încă n'a pus piciorul om pământean. Mulți au încercat să ajungă la el cu naia, dar n'au putut străbate prin ghețurile mării. Acum 9 ani a făcut inginerul Andree încercarea să ajungă la pol cu balonul și a plecat el și doi

soți, dar' — nu s'au mai întors. Desigur s'au prăpădit.

Acum tot cu balonul vrea să ajungă la pol inginerul american, cu mai mulți soți. Plecarea se va face zilele acestea de pe o insulă, de lângă golful Virgo, de unde a plecat

în calea sa aeriană și Andree. Chipul nostru ne arată locul acesta, unde s'a pregătit balonul pentru drumul greu și necunoscut. Locul însemnat cu + ne arată casa, unde a fost umplut cu gazuri balonul lui Andree.

REPRIVIRE.

Săptămâna aceasta dieta și-a încheiat activitatea și nu va mai ținea sedințe până la toamnă, în Octombrie. Guvernul are lipsă de două luni pentru pregătirea proiectelor, cari au să fie supuse dezbaterii dietei în sesiunea următoare.

Intrunită în 22 Maiu c. dieta aceasta are o înfățișare deosebită de cele de mai înainte și pentru noi a prezentat și până acum un interes deosebit.

Ea este cea dintâi dietă, în care majoritatea și conducerea o are partidul kossuthist, ear' cum partidele maghiare sunt coalitate, opoziție (impotrivire) n'a fost, decât din partea deputaților naționaliști; socialiști și deputați de-ai țeranilor maghiari fiind prea puțini (2: Mezöffi și Achim).

Deputații nostri (Români, Sârbi, Slovaci) și-au și luat în serios chemarea de trimiși ai poporului și au jucat un rol însemnat în sedințele de până aci ale dietei.

Ei au luat parte vie la toate dezbaterile, ce au venit la ordinea zilei și au ținut vorbiri temeinice cu dovezi și argumente, cari au pus în respect chiar și pe cei mai sălbatici șoviniști și cari fac cinste deputaților nostri.

Dieta în aceste două luni trecute a avut de desbătut și a rezolvat cu deosebire trei lucruri de căpetenie:

Unul, cel dintâi, a fost programul guvernului, ce l'a spus în dietă prim-ministrul Wckerle.

Al doilea a fost răspunsul, ce se obicinuiește a se da din partea dietei, la mesagiul sau vorbirea Domnitorului, cu care a fost deschisă sesiunea parlamentară.

A treia lucrare a fost votarea bugetului țării pe 1906, care s'a isprăvit săptămâna trecută.

La aceste trei lucrări mai mari ale dietei, deputații nostri au luat parte foarte însemnată, dar numai în dietă, căci în comisiuni n'au fost aleși. Ei au scos la iveală multe scaderi ale celor ce au fost și sunt azi la putere și au arătat și combătut multe rele, ce bântuie azi în țară, cerând ca cei dela putere să le saneze. Cu privire la programul guvernului deputații naționaliști au arătat, că guvernul despre schimbarea legii electorale nu se pronunță destul de lămurit. Ei aci, ca și în decursul altor dezbateri, au cerut votul universal, fără nici o mărjire și votarea după comune.

La răspunsul la mesagiul regal, deputații nostri au luat parte vie, și prin vrednicul și învățatul deputat sârb, Dr. Polit, au prezentat un alt răspuns, de-

osebit de cel al majorității și în care se fac cunoscute M. Sale adevăratele stări din țară.

Tot asemenea au avut prilej deputații nostri a arăta multe din durerile și suferințele noastre, din nedreptățile și volniciile, ce se fac poporului și a le sbiciui cu asprime, la dezbaterile asupra proiectului de buget.

Luptă dreaptă au luptat deputații nostri, luptă cu vizirul deschis, spuind cu curagiu și fără încunjur adevărurile, în fața dietei și în fața lumii. Și prin proiectul de răspuns, cum și prin multele și măduoasele vorbiri, ce au ținut, și-au precizat ținuta și programul, ce au să-l urmeze și care corespunde dorinței acelora, cari i au trimis în dietă, adică dorinței alegătorilor. Au arătat, că ei stau pe baze democratice-poporale și nu luptă contra patriei, nici contra poporului maghiar, ci vreau să reducă puterea oligarhiei (a domnilor mari), căreia la noi i au prea crescut coarneau.

Au arătat, că democrația e baza pe care stau și prin urmare cer, ca să se aibă mai multă grijă de înaintarea și binele poporului, și a clasei de mijloc, cari poartă în spinare greaua sarcină a statului.

Au arătat apoi, că ei, ca și alegătorii lor, sunt buni patrioți, dar pentru aceea cer și stăruie, ca popoarele ne-

maghiare să-și poată desvolta liber limba și cultura lor.

Să înțelege, că pentru de aceste au fost primiți cu huiduieli, cu strigăte dușmănoase și batjocuri de către șoviniștii nerăbdători. »Trădători de patrie,« »obraznici« »streang voaue«, »duty la dracu« și alte asemenea vorbe le strigau șoviniștii. Aceste însă n'au putut strica nimic vazei deputaților nostri, ci cel mult au adus blam asupra acelor, cari le-au strigat, deoarece asemenea vorbe se obișnuiesc cel mult în crîșmele de rînd, dar nu în parlament.

Pentru ce s'au revoltat atât de tare șoviniștii asupra deputaților naționaliști, vom arăta de alte-ori. Azi, ca încheiere constatăm, că deputații naționaliști au desvoltat o lucrare însemnată în dietă, conduși de dorința de-a face foloase poporului și patriei.

Sibiu, 3 August c.

Procesul „Orizontului.” Re-vistei »Orizontul« din Cluj îi s'a intentat proces de presă — amintit și de noi — pentru articolul »Moneda are două fețe«, publicat în nr. 3 al revistei, în care se vorbește și de Iancu. Acest proces e al cincilea, ce îi se face redactorului »Orizontului«, dlui V. E. Moldovan. — După cum se anunță în nr. cel mai nou, »Orizontul« mai are în prospect alte două procese, în timpul cel mai scurt.

Intervenția în Rusia. Am dat în nrul trecut știrea, că Germania, respective împăratul Germaniei ar fi aplicat a întreveni cu putere armată în Rusia și chiar și monarhia noastră. Față de aceasta foaiei rusești din S. Petersburg »Rossiia« îi se scrie din Pariz, că știrea ar fi fost pusă la cale de biroul de presă german, ca să vadă ce va zice opiniunea publică din Europa la acest plan. Germania n'are nici un interes să întrevie în Rusia.

De altcum foaia semioficială memțească »Norddeutsche allgem. Zeitung«, declară știrea de neadevărată, deși numai în a șaptea zi după ivirea ei.

Ischl. Amânându-se ședințele dietei, primministrul Wekerle și ministrul de interne, contele Andrassy, au fost în audiență la Mai. Sa. în Ischl Miercuri, în 1 Aug. c. Primministrul a raportat M. Sale despre lucruri curente, despre stările politice, despre con-

vocarea delegațiilor etc. ear min. Andrassy a prezentat M. Sale unele proiecte despre chestii aparținătoare resortului ministerului de interne.

Amânarea dietei. Luni, în 30 Iulie c. a ținut dieta cea din urmă ședință, după-ce desbaterea budgetului s'a sfârșit săptămăna trecută. La propunerea primministrului Wekerle, dieta și-a amănat ședințele pe două luni, anume până în 10 Octombrie c.

Cvota. Comisiunile de cvotă ale Ungariei și Austriei neputând ajunge la înțelegere cu privire la proporția cvotei, adică câte procente se plătească fiecare din cele două state la spesele comune ale împărăției, a hotărît în afacere Maiestatea Sa, statorind pe anul acesta cvota în suma de până acuma, adică pentru Ungaria 34, pentru Austria 66%.

Ministru de finanțe. Ministrul Wekerle, după cum scriu foile din Bpesta, va abdice de portofoliul de finanțe. În locul lui va fi numit ministru de finanțe secretarul de stat Alexandru Popoviciu, sârb de origine. Știrile mai nouă din Budapesta desmint aceasta știre.

Clubul nostru parlamentar.

În chestia organizării clubului parlamentar al partidului nostru național ni se comunică următoarele:

1. Deputații dietali aleși pe baza programului partidului național român, constituie un club politic parlamentar.
2. Fiecare cetățean din patrie, aderent la programul partidului național român, poate să fie membru extern al acestui club.
3. Înscrierea membrilor să începe cu publicarea acestui conclud, și să încheie cu sfârșitul lunii Septemvrie a. c.
4. Pentru acoperirea speșelor clubului, fiecare membru trebuie să contribuie cotizatiunea statorită prin hotărîrea clubului. De astădată să fixeze 12 coroane la an.
5. După înscrierea membrilor, să va supune desbaterilor unei adunări generale, proiectul de organizație, în toate detaliurile sale.

6. Coalele de subscriere, cu cotizatiunile membrilor esteri ai clubului, sunt a se trimite la adresa unuia din Dnii:

Dr. Teodor Mihali în Dej,
Dr. Coriolan Bredicean în Lugoj,
Dr. Ioan Suciu în Arad,
Dr. Aurel Vlad în Orăștie.

7. La sfârșitul lui Septembrie a. c. membrii clubului vor fi invitați la conferență, în Budapesta, în chestia organizării clubului.

Budapesta, 4—5 Iulie 1906.

George Pop de Băsești, m. p.
Dr. Teodor Mihali, m. p.
Dr. Vasiliu Lucaciu, m. p.

Din dietă.

— Spicuri. —

În nrul nostru din urmă am amintit, că în ședința de Luni, 23 Iulie c. deputatul Dr. T. Mihali a făcut între altele o propunere, ca băncile să nu poată lua dela datornici mai mult de 8%. Propunerea și motivarea ei o dăm la alt loc al foaiei de azi, ear aci constatăm, că ea este de mare folos pentru iubitul nostru popor și-i face ușurare. Aceasta încă ne arată, că deputații nostri în luptele lor au în vedere binele poporului și de aceea trebuie spriginiți.

*

În ședința de Marți, 24 Iulie c. dep. Sig. Farkashazy vorbind despre politica financiară a guvernului, a zis între altele, că Ungaria nici atâta nu cheltuie pentru scopuri culturale, cât un stat *balcanic zdrenșos, d. e. România.*

Iul. Mantu strigă: România nu-i stat balcanic!

— Și nu-i zdrenșos, adaugă Dr. Vaida.

— Sfârticat, dar' nu zdrenșos — se aude un glas. (Sgomot mare și protestări din partea deputaților nostri contra vorbelor vătămătoare ale lui Farkashazy).

Acest schimb de vorbe a avut urmare și în ședința de Miercuri, 25 I. c. foile, între cari mai întâiu »Bud. Hirl.« au tălmăcit așa vorba: »România e sfârticăță, că adică e sfârticat sau rupt dela ea Ardealul.

Tot aceasta a susținut-o și bar. Bánffy, făcând Miercuri o interpelație. El a zis, că deputații români înțeleg sub »sfârticat«, că Ardealul e sfârticat (rupt) dela statul România, și deputații români vor să-l coasă laolaltă cu

FOITA.

Cele mai mari minuni ale lumii.

Trad. de Petru Bura, inv.

(Urmare și fine).

Cea mai mare biserică e catedrala Sântului Petru din Roma. După cum se zice ar fi zidită în acel loc unde a fost înmormântat sf. Petru. În anul 1450 a început să se zidească, în anul 1726 s'a sfințit, în 1880 s'a gătat de tot și așa dar 43 de papi au trăit și murit în decursul timpului, în care s'a zidit aceasta biserică. Înălțimea cupolei e de 448 urme. Intreaga zidire a costat 350 milioane coroane.

Cea mai lungă cale ferată fără de nici o încovăietură e dela Buenos-Ayres până la munții Andes, în republica Argentina.

Cea mai lungă vorbire a ținut-o domnul Cosmos în dieta din Columbia Britică, care a ținut 26 ore, când au voit să aducă o lege,

ca să se confişte averea celor ce s'au mutat acolo. A început să vorbească la 10 ore și dacă afacerea aceasta până în ceialaltă zi la 12 ore nu se desbătea, atunci nu mai putea deveni lege. Cu buzele uscate, cu ochii ca de sânge, ostent de moarte, în 26 de ore în continuu a vorbit Cosmos, dar' mai că a fost să moară.

Cel mai mare tablou (ne luând în considerare panoramele etc.) e »Paradisul« de Tintoretto în sala cea mare a palatului Doge din Veneția. E de 84 urme de lung și 34 urme înalt.

Cel mai lung zid e zidul Chinez, zidit în contra Tatarilor înainte de Christos cu 200 de ani. E de 20 de urme înalt și 25 urme gros. Să întinde preste dealuri, văi și riuri într'o lungime de 1280 miria-metri.

Cea mai caldă climă e în partea sud-estică a Persiei. În lunile Iulie și August dela 40 de grade Celsius nici că se mai coboară termometrul.

Cea mai mare floare din lume e Raflesia Arnoldi din Sumatra. Diametrul e de 3

urme, prin urmare așa de mare ca o roată dela teleagă. Greutatea e de vre-o 7—8 kg. și bobocelii îi sunt ca o căpășină de varză.

Cel mai mare insect după etimologiști e Erebus Stix, fluturele de noapte din Europa centrală. Aripile întinse se estind până aproape la 18 palme.

Cel mai mare clopot e la biserica lui Buddha în Tokio. Greutatea e de 850,000 kgr. de patru ori e mai mare ca și clopotul cel mare din Moscva, care și cest din urmă are un încunjur la partea de din jos de 68 de urme și e de 21 urme de înalt.

Cel mai lung gard de drot e în Austria de 1236 miria-metri de lung, care a fost făcut, ca să țină departe iepurii de legumi.

Cea mai mare împărăție, e împărăția Britanică. Are locuitori preste 400 milioane, așa dar' 22 de procente din populațiunea pământului. Până când teritoriul de 11 milioane 340 mii miria-metri cuadrați, cuprinde 21 procente din globul pământului.

statul României. De aceea — în butul continuelor protestări — deputații români sunt iredențiști.

La aceste vorbe ale lui Bánffy a răspuns numai decât vrednicul nostru Dr. Maniu, cerând cuvânt și zicând cam următoarele:

Este adevărat, că eri unul dintre domnii deputați a întrebuițat expresiunea »acea zdreanță de stat balcanic, România, are un budget mai mare pentru scopurile instrucțiunii publice, decât noi.« Această expresiune nu o pot considera nici eu, nici alt-cineva, ca potrivită cu cuviința parlamentară și internațională. (Așa este!) Și socot, că dacă dl. președinte ar fi auzit acele cuvinte, n'ar fi întrelăsat a chema la ordine pe orator. Neglijând însă aceasta, mi-am ținut eu de datorie, după cum ar fi trebuit să-și ție de datorie ori care alt deputat, să protestez contra acestei expresiuni, care este o vătămare pentru un stat amic monarhiei austro-ungare.

Farkasházy: Doar eu am adus laude României!

Maniu: Ce întreruperi s'au mai făcut, nu știu. Însă dacă cineva din partidul meu a făcut observația, că »nu e zdreanță, dar' e sfâșiată« în sfârșit cu drept cuvânt a zis-o aceasta, căci (S'auzim! S'auzim!) știm din istorie, că de România s'a ținut și Bucovina și Basarabia, și ele au fost rupte dela România, prin urmare România e sfâșiată. Întreruperea mea, precum și întreruperile făcute cu ocaziunea aceasta din partea amicilor mei, n'au avut și n'a putut avea alt înțeles.

*

În ședința de Vineri, 27 Iulie c. deputatul Hoitsy a prezentat raportul comisiei financiare pentru proiectul de buget, recomandându-l spre primire.

Dep. Maniu este contra budgetului, deoarece nu are încredere în guvern. Ungaria — zice Maniu — numai așa își poate împlini menirea s'a istorică, dacă dă dreptate și libertate întregii populațiuni, nu numai unei rase sau unei clase. Să provoacă la aceea, că stăruințele naționaliste ale poporului român au mare trecut istoric și pentru dezvoltarea în direcție națională și-a ridicat cuvântul deja episcopul unit Inocențiu Micu Clain, cu mult înainte decât ori care politician ungar. Autoromia Ardealului nu o tratează, căci aceasta nu e o dorință directă a Românilor. El crede, că chestia de naționalitate nu se poate rezolva, decât cu concesii. Trebuie să abdicăm de aceea, ca Ungaria să fie stat național. (Sgomot mare).

Baloghy Ernő: Și acum e stat național.

Dr. Maniu. Trebuie să fim în curat cu aceea, că ce este statul național.

Strigăte din stânga: Noi suntem în curat.

Dr. Maniu. Stat național, e un stat cu o singură limbă, ear' Ungaria așa nu va fi nici odată.

După aceste dl. Maniu critică proiectul de reformă de dări al guvernului.

Dr. Maniu a vorbit o oară întreagă și vorbirea a fost una din cele mai măduoase și frumoase.

*

Luni a fost cea din urmă ședință înainte de vacanțele de vară. Ședința a fost mai mult formală. Dintre obiecte mai interesantă a fost interpelația urgentă a deputatului țeranilor Andreiu Achim, din Bichiș-Ciaba, privitoare la o faptă a ministrului de honvezi Jekelfalusy. Cazul l'au descris și foile. Să zice că un îngrijitor de moșie, Kovács György i-a

fost dator ministrului cu 166 cor. 44 fileri. Jekelfalusy a poruncit gendarmeriei să-l prindă și numai așa să-l lase liber, dacă va plăti suma. Aceasta s'a întâmplat și Kovács a plătit.

În afacerea aceasta a interpellat Achim, arătând, că purcederea ministrului e călcare de lege, e volnicie, și cere a se introduce cercetare criminală contra ministrului de honvezi și contra sergentului de gendarmi, care i-a împlinit porunca, arestând pe Kovács.

Min. Jekelfalusy fiind dus din Bpesta, răspunde Wekerle, zicând, că se se asculte și răspunsul ministrului, ca se putem judeca drept cum s'a petrecut lucrul. — Așa treaba aceasta a rămas, încât pentru dietă, până la toamnă.

Noul ministru prezident rusesc Stolypin.

DIN LUME.

Din Rusia.

Rescoala generală, ce unii o profeteau în Rusia, în urma închiderii dumei, nu s'a ivit, din contră țara se liniștește tot mai mult. Chiar și răsvrătirile militare au încetat. Singur în cetatea Sveaborg a izbucnit de nou o rescoală de soldați, dar ea a fost sugrumată.

Așa sunt stările acum în Rusia.

Noul primministru, Stolypin, al cărui portret îl dăm azi, a declarat, că împrăștierea dumei nu înseamnă ajungerea la putere a reacției. Din contra a pus în vedere măsurile cele mai liberale. Să vor face reforme bune și să se va convoca дума, pe bază de noue alegeri, ear' noiei дума îi se vor pune la dispoziție spre desbatere multe proiecte de folos general.

Stolypin și-a alcătuit ministerul, în care sunt câțiva miniștri foști deputați în дума.

Guvernul, ca să împedice ori-ce rescoală, a arestat mulți conducători radicali. Proclamația din Viborg a foștilor deputați ai dumei, s'a răspândit, deși deregătoriile o confiscă. Procuratura a introdus cercetare contra acelor deputați, cari au subscris proclamația.

Bulgarli împotriva Grecilor.

După România Grecii au venit în mare dușmănie cu Bulgarii. Cauza e tot aceeași: cruizmile, ce la fac bandele grecești contra Bulgarilor din Macedonia. În orașele Filipopol, Burgas, Stenamacca etc. din Bulgaria, populațiunea greacă a fost atacată de Bulgari, fiind uciși mulți din ei și casele lor jefuite. Turburările împotriva Grecilor continuă.

Cetitorule

lățește „Foaia Poporului“ între
cunoscuții tăi!

Chestiunea catechizării în școalele noastre unite.

În părțile acelea, unde bărbații își sdrobesc mai mult capul cu școalele sătești — aflăm de multe ori pusă la discuție publică și chestiunea catechizării în școalele populare.

La noi în Ardeal și cu deosebire la uniți nu aflăm aceasta. De școala săteană nu se îngrijește destul superioritatea și biserica noastră, bărbații noștri, presa noastră. Și în contra acestei întrelăsări, învățătorimea se vede azi silită să-și ridice glasul său.

În mijlocul organizării actuale a școalelor noastre, învățătorimea își pierde tot mai mult din energia ce o are, o doare tot mai tare regresul ce-l vede cu ochii, începe a se mișca, a deveni foarte neîndestulată în tot ce privește școala. Nu va trece însă mult așa. Pentru binele poporului nostru, pentru a-și asigura condiții de traiu mai prielnice, și în fine, pentru a nu se rușina în ochii străinilor, vom vedea izbugnind din ea, glasul sfânt al chemării la olaltă, vocea puternică a închegării întrun gând și simțire, dorul pentru emancipare, care va descălci cătușele ferecate, în cari s'a chinuit acum destul neamul nostru obidit. Facem numai începutul. — De tema pusă în frunte vreau să mă ocup. De catechizarea copiilor noștri.

Încă din vechime școalele noastre stau sub direcțiunea preoților, (asta nu înșamnă că stau sub scutul bisericii). Preotul în comună este părintele sufletesc al credincioșilor, prin urmare și al copiilor de școală. Pre adulți îi instruează în ale credinței, în biserică prin predici și la alte ocazii sacre. Pentru pruncii de școală asta nu înseamnă nimic. Ei trebuie introduși în tainele credinței în școală. Și fiind că preotul este propoveditorul credinței, Preaveneratul Conzistor a și dispus încă dela înființarea școalelor, că preotul are să fie și dascălul credinței noastre, în școala de sub jurisdicțiunea sa. — Aceasta dispozițiunea se constată a fi foarte bazată. Eu nu voi încerca să o motivez știind-că, ea a fost primită cu bucurie și nime nu a încercat să o restorne. Din toate punctele de vedere se poate aproba. O lăsăm așa. În ce privește executarea ei, apoi dăm de multe nedumeriri. În ori-ce. tract protopopesco, abia se află 2—3 preoți cari propun religia în școală. În celelalte o propun învățătorii, sau pentru-că preotul amenință cu persecutare pre învățător, sau pentru-că preotul este cu mult mai comod, sau pentru-că este ocupat cu economia, sau, în fine ce se mai zice, pentru-că așa-i place și nu altcum.

În puținele școale unde religiunea se propune de către preoți, rezultatul este destul slab.

Observăm deci că creșterea de mici a copiilor noștri în spiritul religiunii creștine, nu află la preoți nici un echou. Fie aceea cum va fi, numai să fie. Eu

unul nu am voit să cred aceea, că preoții numai acolo au voie să catechizeze, de unde capătă și remunerație, deși mulți s'au încercat a mă convinge. Eu cred că totuși au mai mare inimă, decât pungă.

Nu știu dacă mă înșel.

Precum am zis mai sus, dispozițiunea P. V. Consistor e la loc, durere însă că — deși știe — nu constrânge pe preoți a se acomoda ei. La poziția aceasta, noi învățătorii să fim unul. Sub nici un pretext să nu mai fim cateheți, cu începerea noului an școl. să dăm acest obiect în mâinile acelora, cari sunt chemați. Să ne ocupăm având puțină paciință încă, de celelalte studii ale noastre. Să nu ne mai vindem cu 5 sau 10 fl. dreptul nostru, și în felul acesta să facem începutul pentru izbucnirea unei nemulțămiri, dela care să atârne viitorul nostru și al neamului.

— apo. —

Șir nesfârșit...

— *Un mic capitol din viața foilor române din Ungaria.* —

(Urmare.)

Al doilea articol are titlul: *Cum am fost, cum suntem și cum se fim*, apărut în fruntea nrului 11 dela 12/25 Martie c. și se continuă și în nr. 12, dar' partea aceasta nu e incriminată.

După o scurtă introducere istorică în care se spune, că suntem aici de 1800 de ani și că în acest timp am fost asupriți, »călcați și copleșiți de popoare barbare«, scriitorul articolului caută cauzele, cari ne-au făcut să putem rezista atâtea veacuri și află, că »Cea dintâiu și mai mare putere de rezistență a fost alipirea cea mare și neclintită a noastră de biserică«.

A doua — zice autorul — a fost iubirea de neam și a obiceiurilor noastre strămoșești.

A treia »asemenea foarte mult ne-a ajutat de n'am perit, alipirea către patrie și pământul strămoșesc«. A patra, că am avut traiu simplu etc.

Toate aceste se referă la trecut, la înaintașii nostri.

»Timpurile trecute — se zice, în articol — s'au așezat în cartea veciniei, ear' acum nu mai suntem lăsați în grija sorții, avem conducători, avem tot atâtea școale, în care ne luminăm mințile, numai să ne folosim de ele cu tot dinadinsul«.

Cu toate aceste autorul constată, că nu mergem înainte. »Da — zice el — pentru-că iubirea și alipirea cea mare către mântuirea noastră, către biserică a slăbit. Nu cercetăm (durere) biserica, ci mai bine crâșma. Limanul nostru de scăpare nu mai este biserica, ci afurisita de beutură, cu care ne înferbântăm creerii, de unde apoi de-adreptul mergem pe povârnișul păcatelor«.

Mai spune apoi autorul, că ne părăsim portul, că nu ne cultivăm țările, cum ar trebui, ci luăm lumea în cap etc.

Drept concluzie, autorul zice, că a sosit timpul să ne întoarcem, dacă nu vom să mergem spre decădere.

Cum?

Aceasta o arată scriitorul în urmarea din nrul 12, în al doilea articol, dar' pe care procurorul nu l-a incriminat, cu toate, că în nrul 11 e signată urmarea, ambii articoli au apărut cu acelaș titlu și formează la oaltă un ce întreg.

Eată verbal ce zice scriitorul să facem:

»Să ne iubim biserica și școala, unicele scăpări ale noastre.

Să jertfim din cât avem pentru ele cu drag și cu inimă adevărat românească.

Să ne dăm copii la școală, dar' nu de silă și forțați, ci de voie bună, fiind-că altcum nu putem ținea pas cu celelalte popoare, cu mult mai luminate ca noi. Pentru-că nu de geaba a zis cine a zis »că cine are carte, are parte«.

Să cercetăm biserica regulat, pentru-că acolo de sigur vom afla tărie sufletească și ni-se va întări credința în D-zeu.

Să părăsim lăcomia, barsoanele și mătăsurile, cari numai ne sărăcesc, și să purtăm portul nostru pictoresc și admirat de lume.

Să ne iubim patria și pământul strămoșesc, care este udat cu sângele eroilor nostri.

Să exploatăm și să lucrăm pământul rațional și atunci ne va da roade înbelșugate și nu vom fi siliți să luăm lumea în cap. Că te-ai convins pe deplin iubite Române »Că fie pâinea cât de rea, tot mai bună 'n țara mea«.

Să nu cheltuim banii pe fie ce nimicuri, ci numai pe cele mai de neapărată trebuință.

Să nu fim leneși, ci multe din lucrurile noastre casnice să ni-le facem noi înșine.

Ura și pizma să dispartă dintre noi, că neghina din grâu, buna înțelegere și frățietatea să ne stăpânească.

Să ne lăsăm de betuturile cele omoritoare de corp și suflet, cari ne duc la comiterea atâtor imoralități, și să fim oameni morali și cinstiți în tot deuna.

Acum, să judece iubii cetitori, întru-cât are drept procurorul din Cluj a califica acești doi articoli de *cuprins politic*.

În ei se fac unele scurte repriviri istorice, apoi se îndeamnă poporul:

La: iubirea *bisericei* și *școlii* și la jertfe pentru ele.

La: Părăsirea lăcomiei.

La: Lucrarea pământului și să ne ne părăsim patria.

La: Părăsirea beuturilor.

La: Iubirea de patrie și a pământului strămoșesc.

Nicăiri, nici în totalitatea articolilor, nici în părțile lor nu numai că nu este vorba de stările și luptele politice, dar' nici aluzie nu se face la politică.

Cu toate aceste procurorul scoate la iveală, că articoli din cestiune »politikai vonatkozók«, adică se referă la politică.

Dacă și alți factori judiciari ar judeca astfel, și ar afla, că acești articoli patriotici sunt punibili, atunci mi-ar veni să exclam și eu, ca un deputat în dietă: Mi se pare, că nu suntem în Europa...

Silvestru Moldovan.

(Va urma.)

Din Râșnov.

O dorință a mea, totodată și o lipsă, ca să ne cunoaștem cât mai bine unii pe alții, este a să ști cât mai amănunțite date și stări actuale din diferitele noastre comune.

Astel de astădată vă scriu unele lucruri despre comuna Râșnov, care se află în apropierea orașului Brașov.

Numărul sufletelor locuitorilor acestei comune atinge cifra de 4800 și e mixtă, locuită de Sași și Români. Locuitorii se ocupă în primul loc cu economia de câmp, economia de vite și cu oieritul, al căror venit dau rodul lor binecuvântat. Notez cu plăcere și aceea, că în România rîșnoveni e dezvoltat în măsură mare spiritul pentru întreprinderi de negoț și comerț, ceea ce se poate vedea an de an cum crește numărul acelora, cari îmbrățișează cu căldură aceste branșe, ceea ce le poate servi numai spre laudă, dând astfel îndemn și comunelor învecinate.

Încă de pe vremuri această comună a jucat un rol însemnat în protopresbiteratul Branului — căci de acesta se ține, — avându-și din timpurile vechi instituțiunile sale culturale, școală și biserică în bună rânduială. Dovadă este numărul destul de mare al bărbaților cărturari, eșiti din această comună.

Comuna Râșnov de present este păstorită de 2 preoți, devotați chemării lor. Cel mai în vârstă dintre ei este Ioan Hamsea, care după terminarea studiilor teologice a continuat cu învățătura, făcând studii universitare, ca cu atât mai folositor să fie neamului nostru.

Între alte multe fapte demne de însemnat ale acestui paroch voiu aminti că, »Casina Română«, deaici, înființată de mai mulți ani, — opera dănsului este.

Tot asemenea acest bărbat în toate afacerile și adunările, fie acele de caracter bisericesc, școlar sau politic, desvoltă activitate și energie, având totdeauna în vedere promovarea intereselor noastre culturale-naționale. Un exemplu. La anul 1904 la o alegere de membru în comitetul comunal, Sasii de aici se opuneau pentru a împiedica pe Români de a avea și ei un membru în comitetul comunal, la ceea-ce parochul I. Hamsea — cu legea în mână i-a combătut și a luptat fără preget pentru ca Românii să-și ajungă scopul.

La ori ce întrunire de interes obșteșc, părintele Hamsea a dat dovadă, că este călăuzit de cele mai nobile și mai curate sentimente pentru tot ce e românesc, isvorite din o inimă curat creștinească, țesut din firele adevăratei moralități, și un spirit desăvârșit — consecvent, în urma căror însușiri și fapte prea Venerabilul Consistor l'a și distins cu »brlu roșu« pentru labo-riosa-i viață.

Un al doilea brav muncitor în agrul lui Christos al acestei comune este parochul Constantin Proca, deasemenea un bărbat cu frumoase cunoștințe și cu zel întru conducerea afacerilor noastre.

Școala română a acestei comune e condusă azi de un corp învățătoresc bine calificat, numărând 4 persoane vrednice.

Acum încheiu, rezervându-mi dreptul de a vorbi altă dată și despre alte stări din această fruntașă comună a noastră.

Brăneanu.

8 la sută.

Am amintit în nrul trecut, că vrednicul nostru deputat, *Dr. Teodor Mihali*, adv. în Dej, a făcut în dietă propunerea, ca băncilor din Urgaria să nu le fie iertat a lua dela datornici sub nici un fel de titlu (d. e. compet. de scris, taxe pentru provocări etc.) mai mult de 8 la sută după suma împrumutată. Propunerea a fost următoarea:

Se îndrumă guvernul, să ia măsuri de urgență, ca institutele de bani sub nici un titlu să nu poată încasa dela datornicii lor interese mai mari de 8%.

Di Dr. Mihali și-a însoțit aceasta propunere, cu următoarea vorbire:

»Recunosc, că institutele de bani vor avea și trebuie să aibă un rol foarte însemnat întru dezvoltarea industriei, pentru-că azi capitalul s'a înmulțit așa de mult, încât nu prea află plasare. Dar' pentru-ca institutele de bani să pășească pe terenul acesta, guvernul trebuie să ia măsuri, ca acelor institute de bani din provincie, cari incasează interese mai mari de 8%, să le interzică aceasta pe temeiul legii de vjură.

Căci dacă s'a adus legea contra cămătăriei, de ce ea să se observe numai de unii și nu față de institutele de bani? Aci nu cunosc deosebire. Poate să se afle și institute de bani române, dar' poate și maghiare, căci la noi de fapt există acel soi de cămătărie ascunsă, ca atunci când se află într'o familie mai mulți capitaliști, cari nu-și pot valora destul de bine capitalele, ei se asociază, fondează o societate pe acții și incasează de pe clienți 10—20—25%. Aceasta apasă poporul, și chemarea guvernului este de a explica în conziliul de miniștri această parte a legii de vjură, ca institutele de bani sub nici un titlu să nu incaseze interese mai mari de 8%.

Eu mai bine reflectez la capitalul din țară, decât la cel din străinătate și mai bine vreau, ca industria să se dezvoltă mai încet, dar' cu capital din țară. La aceasta se poate ajunge, dacă guvernul dirigează astfel lucrurile, ca să reglementeze puterea prea mare a capitalului. Căci oricum am privi lucrul, la noi capitalul și acum mai dominează munca și pământul și se bucură de pri-

vilegii. Astfel d. e. institutele de bani fondate în formă de asociațiuni pot încasa interese mai mari de 8%; după capitalurile depuse la casse de păstrare se plătește numai contribuțiunea de stat, nu și contribuțiunea comunală. De ce? Fiindcă respectivul este mai bine situat? Aceasta nu este dreptate. Cât timp va fi îngăduit a încasa 10—12—20% interese, zău să pot plăti 6% după depozite. Iar' până când capitalul din țară poate fi așezat cu interese așa de mari pe la casele de păstrare, până atunci el nu se va băga în întreprinderi industriale. Vedem că Francezii, cari vin la noi, fondează aci mari întreprinderi de exploatare de păduri și altele. De ce o fac? Pentru-că acolo interesele după banii depuși la bănci sunt abia 2%. Natural, că dacă banii depuși aduc numai 2%, se recere un capital mare pentru a putea trăi cineva din interesele lui. Dar' dacă la noi cineva are 10—20,000 cor., cu 6% interese primește cor. 1200—din care sumă sigur poate trăi și nu-și va băga banii în întreprinderi.

Dacă guvernul va lua dispoziții pentru reducerea intereselor, va îngriji ca poporul agricol să ajungă într'o stare mai bună și să-și poată amortiza mai ușor datoriile, atunci capitalul se face earăș liber, și atunci și capitalul nostru din țară va fi îndestulitor pentru dezvoltarea industriei noastre.

Propunerea, cu toate că ministrul Kosuth s'a declarat împotriva ei, a fost primită. Di Mihali și-a câștigat un nou merit prin aceasta și ne bucurăm, că ea a purces dela un deputat de-ai nostri.

Lucrul câmpului.

(Urmare și fine.)

Că plugarii prea domnoși și le-neși nu lucră cu cap, o va înțelege ori și cine. Dar' pune-te de-î spune numai la careva, c'apoi ți'ai găsit nănașul, »că doară astăzi tot omul e domn pe pământul și avuția sa«, după cum se zice și apoi e știut »că domnia costă bani.«

Da zău! În loc ca se meargă toți plugarii nostri la sapă, la secere, la coasă și celelalte lucruri de câmp de

când cântă rândunica, unii merg numai pela prânz, ear' când nu mai pot răsbi cu lucrul, duc lucrători pe plată, căci doară »cine are barbă trebuie să aibă și briciu«, după cum zic ei, cine adecă are moșie, trebuie se și-o și lucre. Astfel de oameni apoi de sine se înțelege, că nu-și prea sparg capul cu întrebarea: că oare cât poate lucra un plugar harnic într'o singură zi. De aceea voim să le facem noi aici o scurtă socoteală.

Un plugar harnic poate săpa pe rënduri, după mașina de săpat loc de trei ferdele pe zi, ceea ce la săptămână face un loc de patru gălete și jumătate, ear' la secere poate secera, fără ca să se încordeze prea tare, câte 4—5 clăi de câte 20 snopi pe zi, unde va fi holda bună, ceea ce într'o săptămână fac 24—30 clăi de grâu. Și fiindcă seceratul pe cele mai multe locuri ține câte două săptămâni, așa un plugar harnic, ar putea secera în decursul unei veri întregi la 50 clăi de grâu. Unde rămân apoi ceilalți membrii ai familiei.

Întrebați vă rog, iubiți cetitori în toate comunele și dacă veți afla un astfel de plugar, care în decurs de câțiva ani de-a rëndul a făcut acest lucru, atunci numele aceluia e vrednic de a fi publicat și luat drept pldă bună pentru toți ceilalți. Ba că pe unii îi doare mijlocul la secere, ba că la unii li-e prea cald, ba că au de a face ogorul și fânul, ba »că teacă, ba că pungă«, cum se mai zice, unii nu se prea îmbulzesc la secere, la toți li-ar trebui clacă. Odată numai ce aud apoi, fiindcă ei de regulă nici pela holde un prea merg până când le seceră, că acelea încep a se scutura. Atunci aleargă în stânga și în dreapta după secerători, pe cari îi plătesc de cele mai multe-ori foarte pipărat.

Cunosc eu destule comune, cari cu brațele de cari dispun și-ar putea săpa și secera și fără lucrători streini. Cu toate acestea nu este an lăsat de Dumnezeu, în care săpătorii și secerătorii streini se nu scoată cu privilegiul săpatului și al seceratului câteva mii de coroane din acelea comune. De aceea apoi re și zic plugarii învățați cu drept cuvânt: »că agonisim ca sêlbaticii și cheltuim ca civilizații«.

VESELIA.

Folclor glumești a »Folclor Poporului«. —

Țiganul sfânt.

Un Țigan, precum s'aude,
Era un mare tâlhar
Fura găini, găște, rațe
Ba și grăul din hâmbar,
Ba încă făcea și alta
— Doamne bate-l — cum putea,
Căci fura din staul vaca
Și vițelul de supt ea.
Bă odată — cine știe
Cum și pe unde-a intrat —
Căci dela popa o mie
De taleri a fost furat.
Popa nostru știa bine,
Că nu altul i-a furat
Dar' n'a mai spus-o la nime
Fără în sine-a cugetat:
Stăi tu, ciorogar de tine
C'a veni al tău soroc,

Când vei fi lipsit de mine
Și-apoi las c'o să te joc...
Acuma, pe cum știți bine
Tot creștinul se silește,
În posturi la popa vine
Și la el se spovedește.
Aceste știind Țiganul
În sine s'a hotărât
Să meargă și el la popa
Ca să fie spovedit,
Deci la popa el pornește
Așa 'ncet, încetinel
În biserică sosește
Și-apoi zice către el:
— Sărutu-ți mâna părinte
Am vint să mă spovedesc,
Dar' încă-ți spun înainte
Să fie pe cum gândesc:
Să fiu ertat de păcate
Dacă mă vei canonî
Și să fiu sfânt pân la moarte
Și-apoi cinstit voi trăi.
— Bine fiule, să poate
Ca eu să te mântuesc

Să te fac sfânt pân' la moarte
Numa-ascultă ce-ți vorbesc,
Și ca nu cumva să fie
Lucru fără de folos
Mai întâi te pleacă mie
Și-n genunche-aicea jos.
Țiganul nostru ascultă
Și 'ngenunche pe pământ,
Iar' popa-acum îl întreabă
Ce păcate a făcut?
— Zău părinte, pupu-ți barba
Am furat ce am putut
Dar' tot noaptea pe'ntunerec
De nime nu m'a văzut;
Talerii îți jur părinte,
Că eu zău, nu i-am furat,
Fără ia, ca și mai nainte
Numa-n glumă i-am luat.
Apoi și porceii, bată-i,
Dacă-asa s'or învoit
Dacă-i chemam cu grăunțe
Tot după mini or venit.
— Acele nu's mari păcate
Fiule să fi iertat,

Sfârșim aceste constatări prin aceea, că vom arăta două pilde de răbdare și stăruință, pe cari poate unii dintre cetitorii nostri le vor fi mai cetit sau auzit și până acum.

— Un graur sêtos, se zice, că voia se bea odată apă dintr'o sticlă, dar' nu ajungea cu ciocul până la ea. Vêzând el aceasta, s'a apucat cu o răbdare și stăruință neobosită și a început a căra cu ciocul petricele în sticlă, până când apa s'a ridicat așa de sus, încât a putea ajunge cu ciocul la ea, ca să poată bea.

— Un lucrător sărac, se zice, că a mers odată la un bogat, ca se-i dea ceva de lucru. — »Acum odată n'am nimic de lucru«, îi zice bogatul »dar' ca să mă conving, că oare ai răbdare și stăruință la lucru, apucăte și-mi mută petrele acelea din locul acesta dincoace și apoi o se-ți plătesc.«

Lucrătorul s'a apucat îndată cu o răbdare și stăruință, de care s'a mirat chiar și bogatul, și până seara a isprăvit cu căratul petrelor.

— »Bine«, îi zise atunci bogatul, »aici ai 2 coroane pentru lucrul tău«.

În dimineața următoare, înainte de a pleca lucrătorul, mai întrebă odată pe bogat: dacă nu cumva mai are și pentru ziua aceea ceva de lucru?

— »Ba da!« îi răspunse bogatul, »mută-mi petrele earăși la locul lor!«

Lucrătorul deși văzu, că lucrul lui pentru bogat nu are nici un scop, totuși se apucă și a doua oară, cu aceleași răbdare și stăruință și până seara își sfârși din nou lucrul. Atunci îl chemă bogatul și îi plăti earăși două coroane.

A treia zi voia se plece lucrătorul fără a mai întreba pe bogat, dacă are ceva de lucru sau nu; când voi însă se plece, îi zise earăși bogatul: »stăi și-mi mută petrele din locul dintâiu, de oare-ce aci totuși îmi stau în cale!«

Lucrătorul deși a cam șovăit la început, totuși în cele din urmă a ascultat de bogat și i a mutat petrele earăși unde a zis el. Când se făcu seară, îl chemă apoi bogatul în casă și i zise cu bunăvoință: »vêz că ești sêrac, dar' nu din vina ta, ci mai mult din vina sorții, care împarte așa de

mașter avuțiile sale. Aici ai o sumă mai mare de bani, primește-i dela mine ca dar și apucăte de ceva întreprindere sau lucru cu ei, ca la urmă să ai unde lucra la tine pentru un scop hotărât.«

E de prisos credem să o mai spunem, că lucrătorul nostru a ajuns cu timpul un om cu stare și avere, prin răbdarea și stăruința sa neobosită.

Căți sunt între plugarii nostri, cari n'au lipsă se lucre la alții, și totuși chiar și față de lucrul lor propriu arată puțină atragere și silință. Se vede, că unii ca aceia au uitat zicala românească: »cine mișcă tot mai pișcă, cine șade coada-i cade«.

Ioan Georgesou.

Importanța cântării în școala poporală

— cu deosebită considerare la poporul nostru. —

Lucrare cetită în conferința învățătorească din Sebeșul-mare în anul 1904 de Petru Bura, inv.

(Urmare.)

Între cântările naționale și lumești se află și așa numitele cântări (poesii) patriotice, adică de acelea în cari se preamărește iubirea de patrie, supunere și iubire față de domnitor. Pronunțate deci acestea prin o melodie potrivită textului și o executare perfectă a cântării, îndoit poate desvolta simțul patriotic și o alipire mai mare către patria mamă. Pe lângă celelalte obiecte de învățământ încâtva dar' și cântarea contribuie la desvoltarea iubirii de patrie. Un cetățean numai atunci poate fi folositor patriei sale, dacă respectivul are atragere și iubire către ea. Cântarea deci și din punctul acesta de vedere e importantă în școală fiind-că desvoaltă simțul și iubirea de patrie.

O altă importanță a cântărilor în școala poporală este, că prin ele desvoltăm (stărnim) mai cu mult rezultat interesul pentru felurite lucruri. Așa în prima linie desvoltăm interesul estetic, apoi prin cântare ajungem acolo încât băiații să iubească tot ce e plăcut și frumos lui Dumnezeu și oamenilor și tot ce este neplăcut și urât lui Dumnezeu și oamenilor să ignoreze și să desprețuiască. Cântarea e prin urmare în școala poporală un mijloc puternic, care contribuie la desvoltarea interesului estetic în copii și în popor.

Afară de interesul estetic prin cântări putem desvolta și alte interese. Anume să vedem.

Sunt unele cântări cari prin text, dar' mai mult prin melodia lor duioasă te predispun să simțеști ceva îndaiosare față de persoanele descrise în text, înălțându-o mult și melodia melancolică, observi numai că se naște în om o compătimire și asupra persoanelor din jurul nostru, mâhnindu-ne cu oareșicare părere de rău de vre o nenorocire a lor etc.

Mai tare se pronunță compătimirea aceasta prin cântările funebreale la morți, unde cu atâta duioșie se spune despre cei repausați, descriind scurta viață a acestei lumi și că desertăciune și vis sunt toate etc. Și cântările funebreale ar trebui învățate cu adulții, formând un cor anume, care să cânte la ocașuni date, ceea-ce cântarea frumoasă pe lângă o instruire corectă a corului, numai impresiune bună ar face asupra ascultătorilor, desvoltând prin aceasta simțul de compătimire față de semenii noștri, ajunși în nenorocire. Cine nu a putut observa că într'un vers la morți, în care se espune viața mortului, cântată cu un glas melodios sau eventual de corul funebral, câte lacrimi nu stoarce din ochii ascultătorilor, stărnind prin cântarea frumoasă în cor o mai mare compătimire față de cei nenorociți și rămași în viață. Tot prin cântare, adică prin înființarea de coruri cu cari apoi se ne manifestăm publice dând concerte, petreceri poporale etc., putem aduce poporul în o mai strînsă legătură cu școala și tot odată pe ei unul între altul, având prin aceasta un loc de întâlnire unde se poată discuta despre școală și mersul ei. — Prin urmare cântarea din cele văzute până aci, și din punctul acela de vedere e importantă în școalele noastre, fiind-că prin ea desvoltăm interesul social.

(Va urma.)

Turnul cu comorile.

Povestire istorică de Silvestru Moldovan.

(Urmare și fine.)

Dar' cum se afle el pe acest hoț șiret și isteț? Să hotărî să mai facă o încercare. El dădu poruncă aspră, ca toți bărbații din

Dar' pe cum îmi spune'n carte
Un lucru bun am aflat:
Tu vre-o cinci ori șasă zile
Rămâi aici singurel,
Că — știi pe metropolitul —
Și mai sfânt te faci ca el.
— Părinte țucute-n barbă
Ție și Dumnezeii gura,
C'alcia sunt sfinți de treabă
Și poate-mi vor ajuta
Să mă fac sfânt cât de mare
— Eu cele ce zăc iei, fac
De-mi vor da și de mâncare
Și vro pipă de tăbac, —

(Va urma).

Romul I. Roman,
cantor, Ciombrud.

Economul bun și economul rău.

Serisă de Teodor Toma din Pintic.
Bărbatul care-i bărbat
Nu-i vezi carul tot stricat
În multe părți aruncat
Fără la locu-i așezat,
Dar' și plugul lui tocmit
Din gâtat până 'n porniț

Pus la locul potrivit
De vreme slabă scutit,
Cum vine dela ogor
Toate le pune în obor
Potrivit la locul lor.

La bărbatul lenevos
Toate-s trântite pe jos
Ici o leucă, colo o roată
Dela șură pân la poartă
Colo-i plugu aruncat
Grapa dincoaci s'a stricat,
Ici un gard slab de nuele
Colo tot unelte rele
Și prin curte-s tot cucute
Și 'ncă se ține de frunte.

Găzdoia care-i găzdoie
Toate-s la rënd prin lădoie
Și făinuri și grăunțe
Toate și cum se le cruțe,
Dintr'o păzitură feartă
La toți și cum se o împartă
Pe toți și se 'ndestuleze
Dar' și cum se păstreze.

Intr'a ei grădină vara
Din zori de zi până sara
Rîd florile și mari cresc
De mărăcini nu tînjese,
Casa ei e măturată
Grădina ei e săpată.

La găzdoia lenevoasă
Nu vezi grădina frumoasă
Cresc urzici și mărăcini
Și scăieți de cei cu spini,
Casa i nemăturată
Grădina ei ne săpată
Masa ei nu e curată
Blid pe vatră, blid pe masă
Vatra ei toată cenușe
Cu caru i gunoiu 'n ușe,
Panjinii și-au făcut casă
Și la ușe și la masă
Lucrul astfel de lăsat
Atărnă dela bărbat
Bărbatu-i sêcure rea
Muierea-i coadă la ea.

orașul, unde-i era scaunul domnesc, se meargă la palat și se povestească fetei lui șiretenia cea mai mare, ce a făcut-o fiecare în viața s'a. Ear fetei îi porunci, că pe acela, care-i va povesti întâmplarea cu capul tăiat și cu furatul hoțului mort, se-l prindă.

Oamenii cât de voie bună cât de silă mergeau la palat, rënd pe rënd, căci soldați și slujitori puși anume și împrăștiați în orașul întreg, grijeau, ca porunca crăiască împlinită să fie!

Așa veni rëndul și feciorului zidarului. El povesti fetei totul, așa cum s'au petrecut lucrurile. Ii spuse, dragii mei, cum au intrat ei, doi frați, în turn, scoțând dela loc peatra așezată pe șuruburi cu mare meșteșug de către tatăl lor, care a zidit turnul. Ii povesti apoi, cum frate-so a fost prins în cursă și el i-a tăiat capul, ca să nu fie cunoscut și cum în sfîrșit i-a furat trupul, îmbătând străjile...

N'apucă feciorul să gate bine și fata îl și prinse de mână, dar' în minutul următor necunoscutul ieși cu iuțeala fulgerului din palat și peri fără de urmă, ear fata se pomeni că ține prinsă o mână de mort...

Ce a făcut adevărat feciorul naibii? Aflând porunca craiului, știia, că va fi prins și de aceea a tăiat o mână de la fratele său mort, a ascuns-o sub căpeneag și când fata a dat se-l prinză, i-a întins mâna mortului și — p'aci și-i calea.

După atâtea păcăleli, mare scârbă și mânie cuprinse pe sfetnicii și curtenii regelui, dar regele, mai cuminte ca ei, se dădu plainic și le zise:

— Știți voi, ce, mai marii țerii mele! Eu așa socot, după mintea mea, că omul acela care cu atâtea dibăcie a știut să ne facă pozele, ce le cunoașteți și totuș să scape a nu fi prins, acela e om foarte cuminte și isteț și, fie cine o fi, e vrednic a fi ridicat până sus la ocârmuire, căci prin istețimea lui va face foloase acestei țeri. De aceea am hotărît, ca se-l ert și dacă va veni să se înștiințeze la mine, îl voi investi cu cinsturi mari.

Și așa s'a întâmplat, dragii mei.

După ce s'a vestit voia regelui în tot orașul, feciorul s'a dus la curte și s'a descoperit de voie bună.

În cărțile bătrâne este scris, că regele Rampsinit l-a primit cu mare bucurie, i-a laudat istețimea și l-a făcut părtaş la domnie, mai apoi i-a dat de nevastă pe fiica s'a, făcând o nuntă mare și frumoasă, ca cele din povești. Ear poporul slăvea pe regele înțelept, care nu se uita la aceea, ca cineva să fie de neam mare, ci resplătea istețimea și vrednicia, cari sunt cele mai frumoase podoabe ale omului.

Și eac' așa, fără să bag de seamă, mi-am gătat a mea poveste, din vremuri bătrâne, dar bune, Dzeu cu ale lui bunătăți să vă încunune.

SFATURI.

Leac pentru friguri. Înainte cu o zi sau două de a ne apuca frigurile, vom lua sare amară, căci e mai eficientă și o putem găsi aproape la toată casa.

Punem sarea amară într'un pahar cu apă, o clătim bine până se topește și o bem pe nerăsufate, căci altfel n'are leac.

Este bine să luăm această doftorie pe nemâncate și de mai multe ori.

Când boala a început să ne cuprindă, când au început durerile de cap

și tremurul, atunci vom lua chinină sau coajă de stejar.

Vom pune-o într'un păhăruț cu apă și l bem pe nerăsufate, ori punem chinina într'oaie de țigară, facem un cocoloș și-l înghițim într'oaie de apă.

O doftorie bună e și pelinul, rădăcină ori foi, cât mai multe pisate cu muchia de topor; vom pune într'un vas cu apă să se plămădească vre o zece oare și când încep fiorii, strecurăm și bem un pahar din apa astfel pregătită.

Și dacă frigurile n'or înceta.

Fă de mai multe ori așa.

Știri econ., comerc., jurid., Industr.

Opreliște. Têrgul de porci din Bistrița este oprit din pricină de boală.

Prelegeri de albinărit. În August se vor ținea în părțile noastre prelegeri de albinărit în următoarele locuri și zile: În 10 Aug. la tunelul Cojocnei (Kolozsalagut), în 11 Cara, în 12 în Cojocna, 13 în Desmir, 14 în Someșfalău, în 16 în Lona săs. în 17 în Stolna, (comit. Cojocnei.)

— În 6 Aug. în Arpăstó, în 7 în Beclean, în 8 în Somkerék, în 9 în Szászceğő (Comit. Solnoc-Dobâca). — În 13 Aug. în Geoagiu, în 14 în Lopadea ung. (comit. Alba inf.) — În 8 Aug. înaintea amezii în Viola, după amiază în Cincu-mare, în 9 Merghindeal, în 10 în Birchiș, în 11 Agnita. (comit. Têrnava-mare). — În 8 Aug. în Ciaba (comit. Bichiș). — În 9 Aug. în Méhkerék, în 10 în Salonta, în 11 în Tinca, în 13 Beiuș, în 14 Săcel. (comit. Bihor.). — Aviz învățătorilor nostri.

FELURIMI.

Bărbați însurați pe plată. Nu de mult s'a pertractat la un tribunal din Londra un proces de despărțire. La pertractare a eșit la iveală, că bărbatul împlinea toate lucrările femeiești în casă, mătura, spăla etc. și pentru aceasta căpăta plată regulată dela nevastă-sa, care era bogată.

Cazuri de aceste au mai fost. Astfel o doamnă din Scoția s'a măritat după cocișul ei. Cocișul însă a ramas și mai departe în slujba aceasta, dar' cu plată mai mare ca mai nainte.

Asemenea o doamnă engleză bogată și veduvă și-a luat de bărbat pe un negustor de țigări, care sămăna tare cu fostul ei bărbat. Negustorul a cerut plată lunară regulată, ceea-ce doamna i-a dat, dar' în schimb a cerut, ca el să-și facă haine, cum purta reposatul ei bărbat. Negustorul s'a învoit și ei au trăit fericiți împreună.

Moartea unei vaci vestite. În cantonul Graubünden din Helveția a perit de curând o vacă vestită. Ea a trăit 17 ani și în acest timp a dat 60 mii 433 litre de lapte. Dacă socotim litra cu 20 de bani, ea a făcut un câștig stăpânului ei de 12 mii și 86 de cor. Afară de această vaca a fătat 12 viței. Se înțelege, că stăpânului îi pare rău după ea, cu atât mai mult, că moartea i-a pricinuit-o un ac de păr, pe care l-a înghițit din fân.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Vecerd.

Subscriși în numele poporului nostru gr.-or. din comuna Vecerd, ne simțim îndatorați și pe aceasta cale a aduce mulțumită fraților nostri emigrați în America, cari la rugarea comitetului nostru parochial au binevoit prin colectă a aduna suma de 203 cor. 50 bani pentru de a se putea procura și în biserica noastră cărțile cari lipseau cu totul și cari nici cum pe altă cale nu se puteau procura, neavând biserica nici un isvor de venit, iar' poporul fiind tare sărac, lipsit și necăjit.

Deci pentru ca să fie frații nostri siguri și liniștiți, cum că crucerii dênșilor câștigați cu grea muncă și sudoare, și apoi dați pe seama bisericii noastre, s'au întrebuințat numai spre acest scop sfânt, pentru care iau și dat, îi vestim pe calea aceasta, că s'au cumpărat cele 12 minee cu suma de 172 coroane, s'au cumpărat Ochtoichul cel mare cu suma de 27 cor. iar' restul s'a pus în discul bisericeii. Ear' Dvoastră fraților, Nicolae Marcu și Emilian Toma, cari v'ați pierdut timpul și v'ați ostenit alergând cu lista încredințată Dvoastră până când ați putut aduna aceasta sumă pentru împodobirea casei lui Dzeu, bucurați-vă dimpreună cu toți cei-ce au contribuit pentru-că ați făcut o faptă nobilă și adevărat creștinească și în toată viața Dvoastră să fiți mângăiați de glasul preotului care se aude în toate Duminecile și sêrbătorile, mulțumind; însă pe lângă aceea preotul nostru Gregoriu Trifu a compus un pomelnic, în care a înscris pe fiecare cu numele spre a-i putea pomeni și la sf. jertfelnic la sf. liturghie în decursul anului acesta, pentru faptă aceasta măreață.

Apoi noi subscriși dimpreună cu poporul întreg, vă poftim fraților ca bunul Dzeu să vă ajute în călătoriile Dvoastră, să vă fe-rească de primejdii, să vă aducă acasă în pace și sănătoși și veseli la ai vostri, spre a vă putea bucura în patria noastră.

Bucur Muntean
învățător pens.

Silvestru Sipot
jurați comunal.

*

Din Laslea-mare.

La apelul și rugarea comitetului parochial greco-ort. rom. din Laslea-mare au binevoit a contribui pentru repararea fruntariului bisericeii române gr.-or. din loc următorii marimonioși creștini aflători în America: Nicolae Neacșa din comuna Laslea mare a colectat suma de 200 coroane dela:

Nicolae Neacșa 5 dol. Nicolae Oprea 7 d., Nicolae Zacharie 7 d. și Savu Suciu 5 d., toți din Laslea-mare, George Rațiu 50 cenți, Daneș, Roman Ilieviciu 50 c. Daneș, Isidor Moga 20 c. Deal, Constandin Negrea 15 c. Deal, Ioan Costandin, Nicolae Ilieviciu, Emil Ilieviciu, Cornelia Ilieviciu, Nicolae Ilieviciu și Iosif Bendorfean, câte 25 c., Nicolae Morariu 50 c., Zacharie Brândușă, Ioan Craițar și Ana Craițar câte 25 c., toți din Daneș, Ioan Muntean 50 c., Seleușul-mare, Ioan Ciuchină, Zacharie Muntean și Ioan Mosora, câte 25 c., din Daneș Nicolae Ija 50 c., Seleușul mare, Ștefan Manta, Șaies, George Radu, Te-line, Nicolae Oncea, Școrei, Michail Ganea Șarpatoc, George Carabulea, Sibiiu și Lazar Luca, Ocna-Sibiiului câte 25 c. Ioan Morariu, Sibiiu 20 c. Ioan Lazăr, Daneș 25 c. Vasile Banciu, Lasleul-rom. 50 c., Nicolae Crișan 25 c., Gavrilă Mosora, Nicolae Muntean și Nicolae Gheaja câte 50 c. toți din Daneș, Nicolae Ivan, Ana Ivan și Isaia Ivan câte 25 c. și Lazar Balteș din Ocna-Sibiiului 25 c.

Mihail Forcoș V.-Odorheiu 30 c. Victor Cristea și Ioan Cristea, câte 1 d., Nicolae Langa 25 c., toți din Daneș, Ioan Lud 30 c., Mucundorf, George German 50 c., Ioan Hudea 25 c., Zacharie Moșora și Nicolae Moșora, câte 20 c., Ioan Covaciu 25 c., toți din Daneș, Amorosie Dâlbea 50 c., Zacharie Sêrbu și Zacharie Moșora, câte 10 c., din Sigișoara, Dumitru Câmpean și Elisabeta Câmpean, câte 15 c., din Dupușdorf, Petru Gheaja și Costandin Pâra, câte 25 c., din Daneș.

Samoilă Lazar din comuna Laslea-mare a colectat dela următorii: Samoilă Lazăr 1 d. 50 c., Emil Oprea 1 d., Toma Oprea 50 c., din Laslea-mare, Zackarie Adam 25 c., Criș, Petru Banu 50 c. Felța, Nicolae Morariu și Eroftie Morariu din Roandola, Petru Păcurar Coveș, Teofil Bărdaș, Pavel Bărdaș și Teofil Pandrea, toți din Zoltan, Ioan Mosora, Daneș, George Haza, S. Șaroș, Nicolae Bărdaș, Zoltan și Ioan Suci, fiecare câte 25 c., Criș, Simion Bălușiu 50 c. Criș, Stefan Morariu, Rondola, Nicolae Marian, Nicolae Adam, câte 25 c., Veniamin Adam 20 c. toți din Criș.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI.

Preoți — deputați. In dieta de acum a Ungariei sunt 34 de preoți, ca deputați. Din aceștia doi sunt gr. or. amândoi protopopi români: Vasile Dămian (Baia-de-Criș) și Dr. George Popoviciu (Lugoj), apoi 22 de preoți romano-catolici, între cari Slovaci Iehlică, Iuriga și Kollar, naționaliști, și 10 preoți evanghelici și reformați, între cari Slovaci Metodi Bella, preot, ev. Sêrbii n'au ca deputat nici un preot.

Al lui se fie »Gaz. de D.« scrie: Ardelean Simion din Șimleu și-a cumpărat nume unguresc cu 1 coroană. De aci înainte îl vor numi »Andrási«. Nu-i nici un năcaz, neghina se se aleagă dintre grâu. Al lui se fie!

Inspectorul cavaleriei. Inspector al cavaleriei din oastea noastră a fost archiducele Otto. Acum din cauze sanitare archiducele a fost absolvat și în locul lui a fost numit inspector vice-colonelul Rudolf cav. de Brudermann, comandantul corpului de armată al XI.

„Orizontul“, revistă pentru știință și literatură în Cluj, a apărut nr. 7, Iulie c. cu mai mulți articli literari, științifici etc. de valoare. Abonamentul acestei reviste este 10 cor. pe an. Proprietar și red. dl Vasile E. Moldovan.

O școală comerelală română se va înființa cu ziua de 1 Septembrie v. a. c. în Constantinopol.

Nu se dau concedii. Ministerul de războiu al României a dat poruncă comandantilor de corp, să nu mai dea concediu pe un timp anumit oficerilor activi. Să zice, că aceasta măsură este în legătură cu stările îngrijitoare din Rusia.

Foc mare în Cluj. Săptămâna trecută a ars în Cluj măgăzinul de lemne al lui Bakk Lajos. Au ars o mare mulțime de scânduri, lemne de gorun, bucate etc. Paguba este preste 200 mii cor.

Post de subnotar. Pentru ocuparea postului de subnotar din comuna mare românească Bicaz, ungurește, Gyergyobékás, împreună cu salariu de 1000 coroane anual, s'a scris concurs cu termenul de 25 August a. c. Concursele au a se înainta la protopretorele din Gyergyótölgyes (Comitatul Csik).

Înșelătorii cu icoane. Pe satele noastre au fost înșelați unii de câtră agenți, cari îmbăiau icoane, cereau subscrieri și bani și

apoi trimiteau nește icoane, cari nu plătesc mai nimic. Așa s'a întâmplat acum în comuna Kelececi, din Maramureș și în satele vecine. Un agent, cinstitul perciunat, Abraham K'ohr a umblat din casă în casă și a înduplecat pe unii țărani să subscrie coale de comande. Preste câteva zile au sosit icoanele și la poștă trebuia plătit pentru câte un chip câte 7—8 cor. și el nu era vrednic nici 2 cor. erau mânjuri. Unii n'au voit să le scoată, aceștia sunt pârșiți pentru bani și mai au și cheltuieli de pâră.

Să învățăm din pățania altora și pe astfel de agenți să-i dăm de guler afară din casele noastre. Dealtcum ministrul de comerț Kossuth a dat acum de curând o ordinațiune contra iconarilor și deregătoriile ar trebui să puie mâna pe ei, pe unde se ivesc.

Numărul locuitorilor Sêrbiei. Acum s'a publicat rezultatul conscripției locuitorilor Sêrbiei, făcută anul trecut. Din aceasta reiese, că Sêrbia a avut anul trecut 2.717,211 locuitori.

Beutura. In spitalul din Timișoara a fost dus zilele trecute măiestrul butnar de acolo Ioan Sîrbei, în vîrstă de 35 de ani, care în urma beuturii prea multe a nebunit. Tatăl lui Sîrbei a murit acum 8 ani, tot din pricina beuturii.

Emigrarea scade. Intâia oară se poate spune acest lucru. In săptămâna trecută au sosit la New-York mult mai puțini emigranți din Ungaria ca în săptămânile de mai nainte. Săptămâna trecută au sosit 871 emigranți din Ungaria și anume: 170 Maghiari, 350 Slovaci, 118 Germani, 176 Croați și 57 Români.

† Generalul japonez Kodama, șeful statului major al armatei japoneze, care a făcut planul de războiu al armatei japoneze în războiul cu Rușii, a murit în vîrstă de 54 ani. În războiul contra Rusiei a avut parte însemnată la învingerea Japonezilor asupra Rușilor.

Curs de moșit. Cursul de iarnă al școlii de moșit din Sibiu se începe în 1 Octombrie și ține până în 28 Febr. 1907. Pentru acesta sunt zece stipendii oferite de ministrul de culte, iar 15 inse vor căpăta locuințe gratuite. Cursul se predă românește, ungurește și nemțește. Femeile cari doresc să beneficieze de aceste favoruri, au să-și înainteze rugărilor pâră la sfîrșitul lui August directorului acestui așezământ în Sibiu, cu provocare la Nrul 6217/10 1906 al concursului publicat de vicecomitele comitatului Sibiu.

In atențiunea meseriașilor. La școala specială de pantofărie din Sibiu, ajutată de stat, anul școlar începe în 3 Sept. c. Pe anul școl. 1906/7 sunt în vacanță 16 stipendii, de câte 120 cor. Timpul de învățură este pentru ucenici 3 ani, pentru calfe 1 an. Afară de studii, în școală se fac tot felul de încălțăminte. Elevii la aceasta școală pot fi băiații, cari au absolvat 4 clase elementare și au implinit 12 ani. Deslușiri mai detaiate dă dl Martin Schuster, director în Sibiu.

Mamă cu 19 copii. O femeie dintr'un sat din Francia a născut acum de curând a 12 fiică, prin care numărul copiilor săi se ridică la 19, cari toți trăesc și sunt sănătoși.

Dar bisericesc Dragostea, Credința și Nădejdea bună trei flori într'o cunună, pe pământ duc pe om la fericire, iar în ceru la nemurire. — Conduși de acestea virtuți creștinești oferim din sudoarea feții noastre maicei noastre biserici din Pustiniș, Mineiul pe 12 luni, în semn de iubire și vecinică recunoștință. Petru Moroica și soția Floare, Ioan Baia și soția Lena, Simion Cărâniș, Ilie Baia (mic) și soția Cristina, Ilie Voicău și soția Saveta, Petru Achecian și soția Anghelina, Iulian Crișan, Nicolae Chindă și soția Mileva, Treila Baia și soția Catia, Vasile Besu și soția Sida, George Baia și soția Anuica, Iacob Po-

povici și soția Marta, Ioan Șomfa și soția Lena, Vasiliu Baia și soția Lena, Ioan Stoian și soția Lena, Ilie Argilean și soția Draga, Ioan Vălcăniș și soția Mariția, Ioan Voicău (mic) și soția Giula, Stefan Bugărin (mic) și soția Măriuța, Simion Voicău (nicu) Petru Oprea și soția Sida, Ignea Medveșan și soția Varsada din R. Checica, Laza Luminos din Beregseu, Iovan Marcu și doi fii ai lui din Beregseu, — de present toți aflători în Cincinnati, Ohio, (Nordamerica).

Observăm, că Mineiele, în preț de 162 cor., au fost trimise la menirea lor prin librăria de aici, W. Kraft.

Vizită la Sinaia. Ca în fiecare an, așa și acum, comandantul de corp din Sibiu, Gaudernack însoțit de generalul dela Brașov baron Pflanzner Baltin, general Tarbuk și 6 coloneli, între cari și colonelul român Șandru din Sibiu, au făcut vizita de curtoasie regelui României la Sinaia. Dela Sinaia distinșii oaspeți au plecat la București, pentru a vizita expoziția.

Onoratele dame știu mai bine, că ce importantă e fața frumoasă, vioaie, ce putere și comoră e aceea, de ce avantajii se bucură o femeie frumoasă. A fi frumoasă însă e mare problemă. Nu e destul, ca cineva să fie drăguță, elegantă, cu exterior atrăgător și plăcut, ci cel mai important lucru este, ca pielea feții să-i fie curată. Femeile o știu această și de aceea poartă mare gând pentru îngrijirea pielii obrazului, pentru ajungerea și ridicarea frumseții. Az nu mai e secret, că laptele de crastaveți al lui Balassa este singurul mijloc de frumsețe esistent, care după folosință de 2—3 ori depărtează bucele, bubițele, pistruii, petele de ficat, sgrăbunțele, netezește crețele, dungite și schimbă ca prin farmec pielea în albă și fină. O sticlă costă în farmacie 2 cor. Pe poștă o expediază Cornel Balassa, farmacist, Budapesta — Erzsébet falva. Să poată căpăta în Sibiu la farmacia I. C. Molnár.

Dela internatele noastre. Terminul de primire în seminarul junimei române gr. cat. din Blaj, pe anul școl. 1906/7 este până în 14 August c. In acest seminar se primesc numai studenți de gimnaziu. Se cere extras de botez, atestat școlar și de vaccinare și declarația părinților, că se obligă a împlini toate condițiile recerute de regulamentul. Taxa întreținerii cu toate taxele mai mici face 266 cor. la an, plătibile în patru rate. Rata primă de 76 cor. în 1 Sept. Elevii au să fie înzestrați cu toate rufele și hainele necesare în mod corăspunzător. Bani se vor trimite direcțiunii. Rugărilor de primire se vor adresa Conzistoriului metropolitan din Blaj. Prezentarea se face în 1 Sept.

— In internatul gr. or. român diecezan din Beiuș se primesc elevi gr. or. dela gimnaziul din Beiuș până în 20 August c. Taxa anuală e 300 cor. de plătit în 4 rate înainte. Cea dintăiu rată este a să plăti la 1 Sept. c. Elevii, cari au fost în internat au să-și deie rugărilor tot până la termenul de mai sus. Elevii cari pentru pimadată recurg aici, vor produce un atestat medical, cumcă sunt deplin sănătoși, accentuat: liberi de trachomă.

Fiecare elev are să ducă cu sine rufele și vestmintele trebuincioase.

Cartea engleză: Românul amerloan, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea „Foi Poporului“.

Aur îngropat. In comuna Sisești (Sătmăr) s'au aflat la săparea unui fundament 16 globulețe de aur, fiecare învălitate în rize. Cum a ajuns aurul acolo, nu se știe.

Serieri economice de Ioan Georgescu. 1. *Curs practic de economie pentru școalele populare*, ediția a IV-a, aprobat de Inaltul Minister de culte sub Nr. 18, 146—1890, de comisiunea școlastică din Blaj sub Nr. 375—1890 de consistorul din Caransebeș sub Nr. 1373—1890 și al Lugojului sub Nr. 1888—1889, se poate procura dela librăria Niculae I. Ciurcu din Brașov, cu prețul de 50 bani.

2. *Legendar economic pentru școalele economice și de repetițiune*, aprobat de comisiunea școl. archiedecesană din Blaj, se poate procura dela tipografia seminarială din Blaj, cu prețul de 80 bani.

3. *Cartea plugarilor sau povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea vitelor și celelalte ramuri laterale ale economiei*, prețul 50 bani, se poate procura dela tipografia »Aurora« din Gherla (Szamos-újvár).

Cazuri de moarte. Subscrișii cu inimă zdrobită de durere aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că prea iubitul și în veci neuitatul lor soț, tată, socru, frate, unchiu și cumnat Vasile Zehan, avocat, membru fondator al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, directorul despărțământului D.-Sânămărtin al aceleiaș Asociațiuni, membru în directoriul »fundațiunii șulușane«, membru ordinar al Societății pentru crearea unui fond de teatru român, membru virilist în comitetul juridicțional din comitatul Târnaviei-mici etc. — după lungi și grele suferințe în al 63-lea an al etății și al 13-lea an al fericitei sale căsătorii a doua și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului în 26 Iulie st. n. departe de patria sa și de iubii săi copilași încă minorenii. Rămășițele pămânesti ale scumpului și mult regretatului defunct s'au transportat dela Franzensbad din Bohemia și în 30 Iulie st. n. s'au ridicat dela gara Diciosământin, așezându-se spre vecinică odihnă în cimiteriul din Diciosământin. Văd. Aneta V. Zehan născ. Popp jalnica soție, Irina Fincu născ. Zehan, Vasile-Eugen și Emilia-Gabriela ca fiu și fice. Victoc Fincu ca ginere. Petru Zehan, Maria Zehan, Ioan Zehan, frați și nepot și numeroase alte rudeni.

— Subscrișii cu inima plină de durere anunțăm tuturor rudeniilor și cunoscuților, cumcă prea iubita lor soție, mamă, fică, soră, noră și cumnată: Zamfira Degan născ. Adamescu, învățătoareasă, după un morb scurt și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului, Joi în 26 Iulie n. c. în al 37-lea an al vieții și în 11/2, al fericitei sale căsătorii. Osămintele scumpei defuncte s'au așezat spre vecinică odihnă în cimiteriul din Șeulia română. Sâmbătă în 28 Iulie c. Maria Adamescu n. Itincă ca mamă, Ioan Degan și soția născ. Sinefta Gerasim ca socrii, Nicolau Degan învățător, ca soț, Flaviu fiu și alte rudeni.

— In M. Uioara a reposat vrednicul protopop gr. cat. al Uioarei, Dr. Sebastian P. Radu, în vârstă de 54 de ani, Repozatul a fost mai nainte profesor în Blaj și apoi predicator la catedrala din Blaj, ear la 1898. a fost numit protopop în Uioara. Inmormântarea îi s'a făcut Duminecă, în 29 Iulie n. c.

Alegere de învățător. Poporul român din Becicherecul-mic, după despărțirea de Sârbi și-a cumpărat un loc și și-a zidit școala românească, care totodată o folosesc și de biserică. După zidirea școalei și-au adus și învățător provisor, fiind mai mulți. Mai la urmă a fost preparandul absolut dl Filip Doboș, care fiind poporul îndestulit și deschizându-se concurs de a se alege învățător definitiv, la alegerea din 8 Iulie c. Filip Doboș a câpătat 35 de voturi, și un Hodoneanti 7 voturi. Așa Doboș acum este ales învățător definitiv în Becicherecul-mic, deși i-a fost împotriva cum-

natul său Iova Boabeș, de ceea-ce îi poate fi rușine. Vrednic de laudă este dl protopop Tr. Putici, care a condus cu tact alegerea.

* »Un străin«

Episcopul săsesc în pensune. După cum aflăm, episcopul ev. săsesc din Sibiu, dl. Dr. Fr. Müller se pensionează în curând.

*

Greva de la Brad. Lucrătorii de mine de la Brad au început luni lucrul. O comisie a băieșilor tratează cu direcțiunea și dacă nu va ajunge la înțelegere, băiașii iarăș vor începe greva.

*

Dela petrecerea din Șarmaș. La petrecerea din Șarmaș (Câmpie) aranjată cu prilejul adunării depărțământului XV. Mociu, al Asociațiunii, la 8 Iulie c. intratele la cassă au fost 251 cor. 40 bani. speșele au fost 120 cor. 10 bani. și astfel a ramas venit curat 131 cor. 30 bani.

Suprasolviri au făcut următorii domni, cărora din partea aranjatorilor li se aduce mulțămintă și pe calea aceasta: Ioan Leoca, Sâmbotelec 1 cor. 50 bani, Iacob Chifa, Sopor 1 cor, Ioan Bozacu, Sâmbotelec 3 cor. Ioan Danu, Mociu 2 cor. 50 bani, Simeon Ciuca, Mociu 1 cor., Teodor Moga, Zau 4 cor., Vasiliu Moldovan, Clușiu 3 cor., Eugeniu Chicindean, Tagu-mare 20 bani. Andreiu Soponescu, Budatele 20 bani. Simion Pop Naoiu 3 cor. Iacob Nicoră, Balda 1 cor., Alexă Viciu, Tagu mare 2 cor., Mariu Elecheș, Velcheriu 7 cor. Vasile Ținteșian, Mihiesiu 2 cor. 50 bani. Gregoriu Avram, Frata 1 cor. Zacharie Iliaviciu, Fiscut 1 cor. Pompeiu Botezanu, Șarmașul-mare 5 cor. 50 bani. Constantin Rus, Șarmașul-mare 2 cor. Vasile Hopârteanu, Gădălin 2 cor. Dobay Lajos, Șarmașul-mare 1 cor., Elekes Imre, Șarmașul-mare 1 cor., Teodor Nagy, Zau 50 bani, Dionisius Olariu, Șarmașul-mare 1 cor., și Kondor Geza, Șarmașul-mare 2 cor.,

*

Avis din America. Am onoare a aduce la cunoștința On. public român atât din America cât și din patria veche, că am trecut din funcțiunea mea dela bancă »The Colonial Trust Co. din South-Sharon Pa, ca comptabil la banca »The Cleveland Trust Co. St. Clair Ave Branch« Cleveland. O. care e una din cele mai mari bănci ale statului cu capital și surplus de 2,800,000.00 dollari.

Și pe viitor ca și în trecut voi sta cu plăcere la dispoziția confrăților mei, în toate privințele voi căuta a satisface pe ori-cine se va adresa la mine. B. P. Greavu Comptabil The Cleveland Trust Co. (St. Clair Ave Branch) Cleveland Ohio U. S. A.

*

Pentru copilașii cari sufer de catar de intestine învechit nu este nutremânt mai bun, ca făina Kufek pentru copii, care dată întâiu fără lapte, în urmă cu lapte, sistează fermentația din intestine și e un teren nepriincios pentru bureții mărunți producători de boală, totodată e ușor de mistuit și îl pot primi și intestinele bolnave. Copiilor, cari se nutresc cu făina Kufek pentru copii le încetează nu numai mersul moale a foalelui, ci li-se urcă favorabil și greutatea corpului.

*

Setea nenaturală, acrimie incommoadă în stomac și adeseori diaree sunt urmări ale gustării cafelei de boane, nu-s așa în general cunoscut, ca efectul stricăcios al aceleia asupra întregului nostru sistem nerval. Deci pentru-ce se luăm asupra-ne aceste urmări, cari formează o mare daună pentru sănătatea noastră și pot duce durere până la apoplexie, adese-ori atât de neașteptată, pe când acele prin o mică schimbare în pregătire se pot de tot încuraja! Se amestecăm cafeaua de boane, dacă nu voim să abdicem de tot de ea, pe jumătate cu cafeaua malt-Kneipp a lui Kathreiner și astfel avem o cafea aromatică, gustoasă și priincioasă sănătății. O experiența deja de cincisprezece ani și primirea cu plăcere tot mai mare a cafelei malt-Kneipp lua Kathreiner a probat o splendid. Pentru băiași însă, bolnavi și slabi, cărora medicii le interzic cafeaua de boane iritantă, se recomandă folosirea cafelei malt-Kneipp a lui

Kathreiner fără nici un adaos, fiind-că ea în urma gustului său propriu de cafea de boane ne prieste bine și pe lângă aceasta e nutritivă și produce sânge.

Producțiuni și petreceri.

In Sibiu.

Reuniunea sodalilor români din Sibiu aranjează o petrecere de vară Duminecă, în 5 August st. n. 1906 în Dumbrava Sibiiului. Programul: 1. Plecarea, corporativ, cu muzică și stindarde, la 7 ore dimineața din localul Reuniunii. 2. Timpul, până la amiază se petrece cu diferite jocuri de distracție. 3. La 2 ore d. a. se va începe jocul în pavilion. Eventualul venit e destinat pentru fondul halei. In caz de timp nefavorabil, petrecerea se amână pn Dumineca viitoare.

In Blaj.

Societatea meseriașilor din Blaj aranjează o petrecere de vară, Duminecă în 5 August st. n. în Blaj.

In Șoimuș.

Inteligența română din Șoimuș și jur aranjează o petrecere de vară împreună cu teatru, Duminecă în 5 August st. n. c. în comuna Șoimuș. Venitul este destinat în favorul bisericei și a școalei gr-cat. din Șoimuș.

Să poate căpăta în tot lozul

Kalodont

63 21—42 a lui Sarg

cremă de dinți neînconjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Lop. rom. Nu e frumos, dar legea e așa, comuna e datoare. Bine că ai scăpat de ea.

Devale. Mulțumim, dar mă țin aici procesele. De la C. încă nimic. Când vii?

V. B. în S. Ești așa de curios? Despre procesul nostru de »agitatie« vom scrie în curând.

Decanessa. Regretăm, dar foia nu lovește măsura. Trimite altele — mai bune.

Gr. în Cl. O. Merge scrisoare.

Sasca. De ce nu dai semn de viață?

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer

Grija femeii este pentru binele familiei!

Kathreiner
cafea de maltă Kneipp

prin modul de producere a lui Kathreiner este gustosă, ajută sănătății și e ieftină, cîere deci cele mai neprețuite avantaje pentru orice economie casnică!

La cumpărare să se accentueze asupra numelui Kathreiner și să se ceară numai pachete originale cu marca de scutire preotul Kneipp.

Băleții se desvoltă cu ea deosebit de bine și nu sufer de tulburări de mîstulare.

Făină pentru Copii

S'a valorat escelent în casuri de vărsare, catar de mațe, diaree etc.

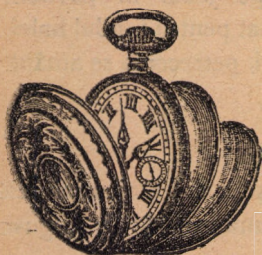
In țeară și strălătatate o recomandă multe mii de medici.
Cel mai bun nutremēt pentru băleți sănătoși și cari sufer de stomach;
Să capătă în farmacii și drogherii.

Fabrica de articli nutritivi diet. R. K U F E K E
Viena I., și Bergedorf—Hamburg.

De-al lui
Kufekē

134 A 2—9

ATENȚIUNE!

**O cumpărare
ocasională!**

**Cât timp ține
proviziunea!**

- fl. 2.10 costă 1 orologiu de buzunar nickel remontoir, marca sistem Roskopf patent, cu lanț elegant de nickel și joujou.
fl. 3.65 costă un orologiu de buzunar rem. de argint china sau goldin, sistem Roskopf pat. cu lanț de nickel eleg. și joujou.
fl. 4.50 costă 1 orologiu de buzunar rem. de argint veritabil, împreună cu lanț americ. și joujou. Ace-las cu coperiș triplu fl. 5.20.
fl. 4.70 costă un orologiu de buzunar pentru dame de aur veritabil, cu lanț de dame lung, aurit.
fl. 11.50 costă un orologiu de aur veritabil 14 carate pentru dame, în casetă elegantă de mătase sau atlas, cu lanț elegant.

Garanță de trei ani.

- fl. 1.50 costă un inel de aur veritabil de șase carate, cu piatră eleg.

La fiecare comandă se alătură o oglindă de buzunar eleg. de celuloid. — Să trimit cu rambursă sau trimițând banii înainte. — Nu există risic! fiindcă ceea-ce nu convine se schimbă sau se returnează banii.

MICH. HOROWITZ

Casă de export, Cracovia, Kotelek 4 (Oest)

Catalog de prețuri bogat ilustrat (peste 1000 de ilustrații), cum tot felul de oroloage, articli de juvaere, instrumente muzicale, articli optici și diverse unelte de casă și economie, gratis și franco.

169 1—10

Cărți postale ilustrate cu

Sport
Flori
Artistice
Peisage
Porturi populare

și
Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER
SIBIU

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânzătorii capătă rabat.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, hidroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

în Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aure, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, apeducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boale de nervi, boale femeiești și cele de inimă, la anemie, arterioscleroză și exodate. Prospește gratis. Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel.

112 13—15

Grand Prix espositia universală Paris 1900.

Praf de Korneuburg a ui KWIZDA pentru nutrire vitelor,
mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

Prețul:

1 șatulă cor. 1.40, 1/2 șatulă cor. —.70.

De peste 50 ani în folosință în cele mai multe grajduri în lipsă de poftă de mâncare, mistuire slabă, spre îmbunătățirea laptelui și înmulțirea adundăței laptelui la vaci.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată.
Preț-curanturi ilustrate gratis și franco, prin depositul principal

Francisc Ioan Kwizda

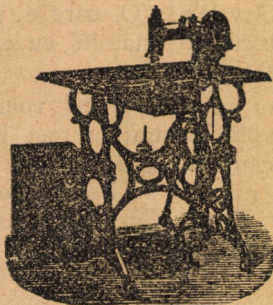
furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.
Farmacist ceroual, Korneuburg lângă Viena.

94 II. 7—25

Gustav Dürr
mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

20 25—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou adiestă și provăzută cu cele mai moderne mașine, livrează toate soiurile de lumini de stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun
în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susținea comparația cu ori-ce produse de concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin bunătaea și vrednicia lor.

Prima fabrică transilvană de lumini.

30 14—

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

17 35—52

— Intemeiată la anul 1868 —

in Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,** —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

in toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: + Capitale asigurate asupra vieții:
90,981.088 coroane. + 9,125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718 75 c. pentru capitale asig. pe viață 3,568.863 37 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
subagenții din toate comunele mai mari.

Inele-patent pentru ochii de găină,

americane

129 5—6

ale lui Cook & Johnson

(scutite prin lege)

sunt azi **unicul** mijloc, care delătură **numai decât** durerea și
depărtează sigur ori-ce ochiu de găină.

Azi cel mai bun mijloc din lume.

— — — 1 bucată 10 fileri, 6 bucăți 1 cor. — — —

Să capătă în fiecare farmăcie și drogherii medicinale. — Depou principal »La Samaritanul« Graz,

**Casse de fer și oțel sigure contra focului
și spargerii**

pentru păstrat bani, registre și docu-
mente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.**Prețuri ieftine.**

Pentru edificiile comunale, de matriculă și
parochiale cu prețuri reduse și pe lângă
plătire în rate.

A se adresa la:

Prima fabrică trans. priv. ces. și reg.
de casse de fer și oțel

à lui

59 15—

A. G. ÖSZY, jun.,

Sibiu — Nagyszeben.

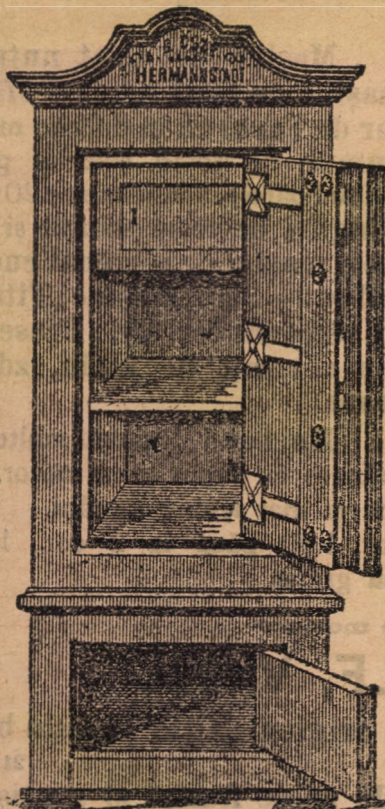
Depotul:

Piața Hermann,
pal. Habermann.

Fabrica:

Str. Măcelarilor Nr. 30,
vis-à-vis de Catedrală.

Preț-curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Un învățăcel român

care cunoaște și limbele maghiare și
germane, din casă bună, cu cel puțin
IV clase gimnasiale ori reale; se anga-
jează în condițiuni favorabile în prăvălia
de coloniale și delicatose a dlui

Victor Onițu

160 3—3

comersant, Sibiu.

Vin de masă escelent

la cumpărare de cel puțin 50 de litre,
litra cu 32 fil. oferă

140 7—10

negustoria de vin

IOSIF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

Nu numai se cetim

ci trebuie să și probăm

săpunul de lapte de crin Steekenpford

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann
& Co., Drezda și Teschen a/E. mai înainte
săpun de lapte de crin al lui Bergmann
(marca 2 băieți) ca să avem un teint alb și
liber de pistrii, cum și o culoare delicată
a feții.

Să afli bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmaciile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummler,
str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh.
Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Missel-
bacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str.
Cisnădiei, str. Gușteritei, Piața-mică, Prima
fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cis-
nădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe
în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B.
Misselbacher.

86 18 -50

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este su-
fletul, factorul dător de viață pentru
ori-ce fabrică, întreprindere comercială,
industrială și de negoț. Cum, unde și
când se poate insera mai cu efect, mai
bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri**Iuliu Leopold**

Budăpesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștiențiositate,
punctualitate și ieftin publicarea insera-
telor și reclamelor în toate foile și că-
lindarele din Budapesta, provincă și străi-
nătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Grădina Schöler.

În fiecare Duminică și sărbătoare

Concert militar

132 8—

**Culină escelentă și vinuri tran-
silvane curate naturale, cum
și bere de Steinbruch și Bock**

totdeauna proaspătă.

Anunț.

Subscrisul primesc în atelierul meu de măsar 2 calfe, și vara și iarna.

Doritorii să se adreseze lui

Ilie Ioan Colhon
măestru măsar,
Láz p. u Szászcsor.

165 2-2

De vânzare

un biliard în bună stare, de nou tras cu pânză, cu masa de marmoră.

Doritorii să se adreseze la redacția „Foi Poporului”. 167 1-2

Doi băieți

din o casă bună se primesc în lucrătoria de cismărie și ghetărie la subscrisul

TEODOR MOLDOVAN

Str. Gușteriței Nr. 85 158 3-6
Sibiu — Nagyszeben.

Colecția-minune a lumii!

50 bucăți numai cu fl. 2,50.

1 orologiu de buzunar, elegant, anker remontoir patent multiplu din oficiu scutit, cu garanță în scris dela fabrică pentru mersul regulat și punctual, 1 lanț pancer fin de aur double, 2 inele din aur double americ. cu briliante imit. (pentru domni și dame) 2 bumbi de manșete de aur double (rămân totdeauna noi), 3 bumbi admirabili de pept (chemisettes) 3 bumbi de guler schimbători, un cuțitaș eleg. de buzunar, o cravată de mătăasă foarte eleg. deschisă sau închisă, 1 ac minunat de cravată cu simili briliant (doublet), un broș elegant de dame, ultima novitate, 1 excelentă oglindă de buzunar-toaletă, un frumos și foarte de lipsă portemonaie pentru bani 1 păr. de butoni cu briliante americ. cu toată de argint veritabil, 1 recvizit de scris de nickel foarte frumos, 1 barometru de timp pat., 1 garnit. 20 buc. diverse marce veritabile din străinătate, 1 tăietoare de țigăre eleg. (nickel), 1 țigăre eleg. de cravate, 1 album de cele mai frumoase vederi din lume. Toate la oaltă cu orologiu de buzunar eleg. ank. rem., care singur e vrednic prețului dublu, costă numai 2 fl. 50 cr. A se procura plătind înainte sau cu rambursă prin depositul-central de orologe-patent și juvaere

S. URBACH, Cracovia Nr. 90.

NB. Cumpărând două pachete se alătură gratis un briu engl. prima. Ce nu convine se schimbă sau se trimite banii înapoi, astfel că orice risic e eschis. 168 1-1

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de vară

noutățile

posite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaqueto, fracuri și haine de salo, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune meriță noutățile de stoffe pentru pardesiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor confecționate în atelierul meu îmi permit a strage deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 14 27-

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra intabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afacere de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monede străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de case de fer

(săfe depozite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 6 16-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Ocnei.

136 7-26

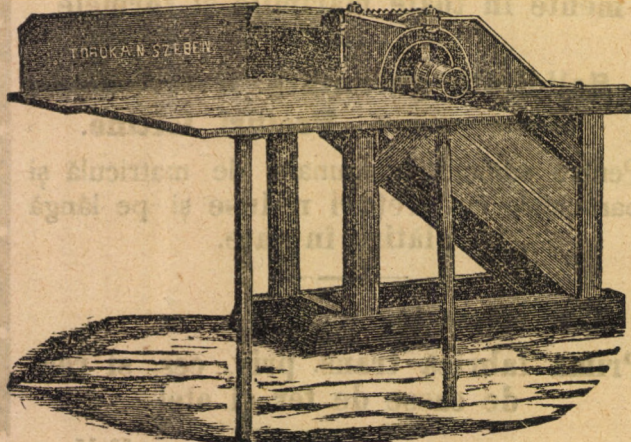
ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

în Sibiu, Poarta Cisnădiei

recomandă onor. domni agricultori:

Mașine de îmblătit cu mâna sau cu cai, cu vapor sau cu motor pentru benzin, sistemele cele mai nouă. Ciure de ales și de sortat, calitatea cea mai bună în patru mărimi. Greblă de fân.

Mașine de tăiat nutrețul, mașine de tăiat napii și sfărmitor de cucuruz în diferite mărimi, pompe de toate soiurile pentru fântâni până la adâncime de 20 metri. Pluguri de toate soiurile și sistemele, mașini de semănat cucuruzul cu 2—3 șire, mașine „Titania” de semănat cereale. Prese pentru semințe de ulei, zdrobitoare.

Mori cu 1, 2 și mai multe petri mânate cu vapor și cu motor. Pre-

luare de sfredelire de fântâni, cele mai bune și mai ieftine fântâni.

Coase cele mai bune pe garanție dela cor. 1.60 până la 2 cor., la comandă mai mare se capătă după 10 coase una gratis.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto”, pentru benzin, petrol și gaz (cărboni). 21 15-

Prospecte, desemnuri și preliminar de spese franco și gratis.

Cerneala de imprimat E. Gleitsmann, Drezda — Budapesta.